

๕ เก็บตก วาทะและนโยบาย

ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง

กล่าวนำ

ในช่วงปี ค.ศ.๑๙๙๐ จนถึงปัจจุบันมีผู้นำหลายประเทศแสดงบทบาทให้เป็นที่รู้จักกันทั่วโลก เช่น ประธานาธิบดี บารัค โอบามา และโดนัลด์ ทรัมป์ ของสหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดี ปูติน ของสหพันธรัฐรัสเซีย และอีกคนหนึ่งก็คือ ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีความแตกต่างจากผู้นำท่านอื่น คือ สามารถเปลี่ยนแปลงให้ประเทศจีน ก้าวขึ้นเป็นประเทศมหาอำนาจทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านการทหาร และด้านเทคโนโลยี

โดยกำหนดเป้าหมายหลัก ๆ คือ ผลักดันให้เกิดการฟื้นฟูประเทศครั้งใหญ่ เพื่อสร้างความเป็นจีนยุคใหม่ อันยิ่งใหญ่เกรียงไกร ไล่ตั้งแต่การยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สร้างความมั่งคั่ง สร้างสังคมที่ดีขึ้นตลอด ไปจนถึงขยายแสนยานุภาพของกองทัพให้แข็งแกร่ง ขณะเดียวกันก็ปลุกคนหนุ่มสาวให้กล้าฝัน ลูกขึ้นมาทำงานหนักเพื่อบรรลุความสำเร็จในชีวิต โดยต้องไม่ลืมนโยบายสังคมนิยม ภายในเวลา ๕ ปี ของการดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้ผลักดันมาตรการปฏิรูปไปแล้วมากกว่า ๑,๕๐๐ มาตรการ และเดินสายตรวจงานตามพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยกลุ่มผู้นำสูงสุดที่อยู่ข้างกาย (ทำงานเป็นทีม) ซึ่งล้วนเป็นนักปฏิรูปยุคใหม่ไฟแรงที่เข้าใจ

ลึกซึ้งถึงยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจน การผลักดันสวัสดิการสังคม การจัดการพัฒนาเขตเมือง การปราบปรามคอร์รัปชัน และการเปลี่ยนถ่ายภาคอุตสาหกรรม ซึ่งผมได้กลับไปเยือนปักกิ่งอีกครั้งในปี พ.ศ.๒๕๖๓ นี้ มองเห็นได้ชัดว่าปักกิ่งเจริญขึ้นอย่างผิดหูผิดตา มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดสะอ้านต่างจากที่เคยไปเยือนเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๐ - พ.ศ.๒๕๕๑ ไปในทางที่ดีขึ้นอย่างมาก จากผลงานที่ได้ทำมาทำให้ข้อจำกัดเรื่องวาระดำรงตำแหน่งสูงสุดของประธานาธิบดีจีนได้เพียง ๒ สมัย (๑๐ ปี) ได้รับการแก้ไขโดยสภาประชาชนแห่งชาติจีน ได้ลงมติผ่านความเห็นชอบแก้ไขธรรมนูญของพรรคคอมมิวนิสต์ ให้ประธานาธิบดีสามารถดำรงตำแหน่งได้อย่างไม่มีกำหนด เปิดทางให้ สี จิ้นผิง สามารถเป็นประธานาธิบดีได้อย่างไม่มีข้อจำกัด การที่ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง สามารถนำประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนก้าวมาสู่จุดนี้ได้ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่าประธานาธิบดี สี จิ้นผิง มีหลักการ แนวคิด หรือวิธีปฏิบัติอย่างไรบ้าง แม้จะไม่มีข้อมูล หรือไม่ได้รู้สิ่งทีกล่าวมาแล้วทั้งหมด แต่วาทะและนโยบายที่ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้เคยกล่าวไว้ และได้กำหนดไว้ก็น่าจะพอเป็นแนวทางให้พวกเราได้รู้ ได้คิด และนำไปประยุกต์ปฏิบัติตามได้บ้าง ดังนั้นในบทความนี้ผู้เขียนจึงจะได้เก็บตกเกี่ยวกับวาทะและนโยบายของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ที่น่าสนใจ โดยจะเริ่มจากประวัติก่อนเป็นอันดับแรก

ประวัติประธานาธิบดี สี จิ้นผิง โดยสังเขป

สี จิ้นผิง (Xi Jinping) เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๙๖ (ปัจจุบันปี พ.ศ.๒๕๖๓ อายุย่าง ๖๗ ปี) เป็นบุตรของนายสี จงซุน อดีตรองนายกรัฐมนตรีจีน ผู้ซึ่งเป็นคนใกล้ชิดของประธาน เหมา เจ๋อตุง แต่ก่อนการปฏิวัติวัฒนธรรมไม่นาน สี จงซุน ก็ถูกปรับลดตำแหน่งลงเป็นเพียงกรรมกร เนื่องจากเป็นผู้อนุมัติให้มีการตีพิมพ์หนังสือที่วิจารณ์ประธาน เหมา การถูกปรับลดตำแหน่งทำให้ครอบครัวสี ประสบกับความทุกข์ยาก และเนื่องจากประวัติที่ต่างปร้อยของบิดาทำให้เขาเป็นนักเรียนที่มักถูกกลั่นแกล้งอยู่เสมอ แม้กระทั่งพี่สาวของ สี จิ้นผิง ก็ถูกกลั่นแกล้งเช่นกันจนสุดท้ายเธอจึงฆ่าตัวตาย ต่อมา สี จิ้นผิง ได้เป็นหนึ่งใน ๒๙,๐๐๐ ปัญญาชนชุดแรก ที่ถูกกวาดต้อนไปเข้ารับการศึกษาใช้ชีวิตเรียนรู้การทำไร่นา และปศุสัตว์พักอาศัยอยู่ในถ้ำที่เหลียงเจี๋ยเหอ ซึ่งเป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ทางเหนือของมณฑลชานซี สี จิ้นผิง มีความมุ่งมั่นที่จะเป็นสมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์จีนมาก ขณะยังคงอาศัยอยู่ในถ้ำได้เขียนจดหมายสมัครเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีนครั้งแล้วครั้งเล่า แม้จะถูกปฏิเสธมาตลอดจนในที่สุดหลังจากความพยายามหลายครั้งเขาก็ได้เป็น

สมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์สมาชิก

ในปี พ.ศ.๒๕๑๕ สี จิ้นผิง ได้พบกับบิดาอีกครั้งด้วยน้ำตา ซึ่งบิดาของเขาผ่านการใช้แรงงานมาอย่างหนักกว่าสิบปี และไม่สามารถจำใบหน้าของลูกชายตนเองได้สิ่งที่ผูกพันสองพ่อลูก คือ บุหรี่มวนที่เขายื่นให้แก่บิดาและถามเขาว่า “ทำไมแกถึงสูบบุหรี่ด้วยล่ะ?” เขาก็ตอบไปว่า “ผมเครียด ที่เราผ่านความลำบากหลายปีมานี้ได้ก็เพราะมันนี้แหละ” จึงไม่น่าแปลกใจว่าทำไมคนจีนจึงสูบบุหรี่กันเยอะมาก เมื่อชื่อเสียงของบิดาได้รับการฟื้นฟูภายหลังการอสังกรรมของประธาน เหมา เจ๋อตุง เขากลับมาศึกษาต่อจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาด้านเคมีจากมหาวิทยาลัยชิงหว่า และเริ่มมีสายสัมพันธ์กับบุคคลในกองทัพ หลังจากนั้นเข้าทำงานรับใช้พรรคคอมมิวนิสต์ที่มณฑลเหอเป่ย์ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญในการผสมพันธุ์สุกร สี จิ้นผิง เริ่มรับตำแหน่งทางการเมืองในมณฑลฝิงทะเลของจีน ได้เป็นผู้ว่าการมณฑลผู้เจี้ยน ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๔๒ - พ.ศ.๒๕๔๕ เป็นผู้ริเริ่มพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับไต้หวัน ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ของมณฑลเจ้อเจียงตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๕ - พ.ศ.๒๕๕๐ แล้วถูกโอนไปเชียงใหม่เป็นเลขาธิการพรรคช่วงสั้น ๆ ทำให้เขาได้มีโอกาสพัฒนาความสัมพันธ์กับ เจียง เจ๋อหมิน อดีตเลขาธิการพรรค และแกนนำคนสำคัญของกลุ่มผู้นำรุ่นที่ ๓ ของจีน ซึ่งต่อมาก็ได้เป็นประธานาธิบดี ต่อมา สี จิ้นผิง ได้เข้าร่วมคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาคณะกรรมการบริหารสูงสุด และสำนักเลขาธิการกลางในเดือนตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๐ ใช้เวลาอีกห้าปีเป็นผู้ติดตาม และพร้อมจะสืบทอดตำแหน่งประธานาธิบดีต่อจาก หูจินเทา โดยสี จิ้นผิง เป็นรองประธานาธิบดี ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๑ - พ.ศ.๒๕๕๖ และเป็นรองประธานคณะกรรมการกลางทหารส่วนกลาง ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๓ - พ.ศ.๒๕๕๕ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีน เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๕ และก้าวขึ้นเป็นประธานาธิบดีสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๖ ก่อนเป็นประธานคณะกรรมการธิการทหารส่วนกลาง หรือผู้นำสูงสุดของจีน ในปี พ.ศ.๒๕๕๙

เก็บตกวาทะและนโยบายของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง

๑. “บทเรียน ไช่สามใบ”

“ลูกเอ๋ย เจ้าจงจำไว้ ที่ตาเห็นนั้นอาจไม่ใช่ของแท้ คิดจะเอาเปรียบคนอื่น กลับขาดทุนใหญ่หลวงได้นะลูก”

“ลูก เจ้าจงจำไว้ให้ดีนะลูกนะ อย่าให้ความสำคัญ หรือเชื่อในประสบการณ์มากเกินไป เพราะการดำรงชีวิต มีการพลิกแพลง หลอกเราได้ แต่ลูกก็ไม่ต้องท้อแท้ ไม่ต้องเสียใจ ถือว่าเป็นการลี้มลองเป็นประสบการณ์ก็แล้วกัน นะลูก ภูมิปัญญาเหล่านี้หาอ่านจากตำราไม่ได้นะ”

“ลูกต้องจำไว้ให้ดีนะ เมื่อลูกคิด และทำเพื่อคนอื่น แล้ว ความโชคดียิ่งบังเกิดกับเราได้นะ”

ทั้งสามคำนี้ไม่ใช่วาทะ หรือนโยบายของ สี จิ้นผิง แต่ผู้เขียนคิดว่าเป็นคำสอนที่มีความสำคัญต่อประธานาธิบดี สี จิ้นผิง เป็นอย่างมาก เพราะถือเป็นต้นกำเนิดแนวความคิด และการปฏิบัติ คำกล่าวทั้งสามคำนี้แท้จริงแล้วเป็นคำสอนของนาย สี จงซุน บิดาของสี จิ้นผิง (ดูภาพที่ ๑ นายสี จงซุน บิดาของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง) ที่ได้สั่งสอนไว้ เรียกว่า “บทเรียน ไช่สามใบ”

ภาพที่ ๑ นาย สี จงซุน บิดาประธานาธิบดี สี จิ้นผิง

โดยมีเรื่องเล่าว่า ตอนเด็ก ๆ ข้าพเจ้า (สี จิ้นผิง) เป็นคนเห็นแก่ตัวมาก เจออะไรดี ๆ ก็อยากจะทำมาเป็นของตัวเองให้ได้ โดยไม่สนใจว่าคนอื่นเขาคิดอย่างไร นานเข้าเพื่อน ๆ ก็หายไปทีละคนสองคน ทำให้มีเพื่อนน้อยลงไปเรื่อย ๆ ข้าพเจ้ากลัวกลุ่ม และหวุดหวิดใจมาก นอกจากเห็นแก่ตัวแล้วข้าพเจ้ายังเป็นคนชอบวิพากษ์วิจารณ์

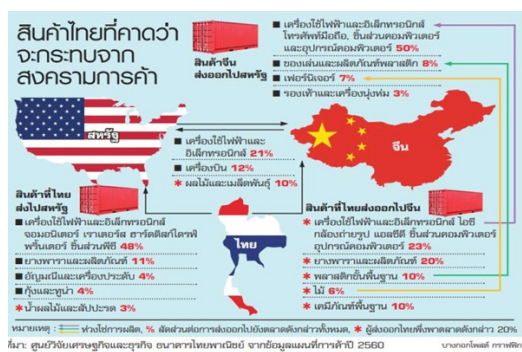
คนลับหลังด้วย มีอยู่คืนหนึ่งคุณพ่อ (สี จงซุน) ทำบะหมี่สองชาม ชามหนึ่งมีไช่ไก่ฟองหนึ่งบนบะหมี่ อีกชามดูไม่มีอะไรแม้แต่บะหมี่ คุณพ่อถามข้าพเจ้าว่า “จะทานชามไหน” ตอนนั้นไช่ไก่เป็นของหายากมาก ต้องตรุษจีนหรือวันเกิดถึงมีโอกาสดานไช่ไก่ ข้าพเจ้าจึงเลือกทานชามที่มีไช่ไก่ โปะอยู่ข้างบน ต่อมาจึงรู้ว่าข้าพเจ้าเลือกผิดเพราะตอนที่ทานอย่างเอร็ดอร่อยอยู่นั้น เห็นคุณพ่อทานถึงก้นชามแล้ว ในก้นชามมีไช่ถึงสองฟอง ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจที่ตนใจร้อน ไม่ได้คิดให้ดี ครั้นคุณพ่อเห็น ท่านก็ยิ้มแล้วพูดกับข้าพเจ้าว่า “ลูกเอ๋ย เจ้าจงจำไว้ ที่ตาเห็นนั้นอาจไม่ใช่ของแท้ คิดจะเอาเปรียบคนอื่น กลับขาดทุนใหญ่หลวงได้นะลูก” ในคืนที่สอง คุณพ่อก็ทำบะหมี่อีกสองชาม ดูแล้วเหมือนของคืนก่อนไม่มีผิด ชามหนึ่งมีไช่ไก่ โปะอยู่ฟองหนึ่ง อีกชามหนึ่งคล้ายมีแต่บะหมี่ คุณพ่อให้ข้าพเจ้าเลือก ข้าพเจ้าเคยเลือกผิดไปครั้งหนึ่งแล้ว ข้าพเจ้าจึงเลือกเอาชามที่ไม่มีไช่ คุณพ่อมองหน้าข้าพเจ้าแต่ก็ไม่ได้พูดอะไร ข้าพเจ้าจับตะเกียบได้ก็รีบทานบะหมี่เข้าปาก ด้วยคิดว่า จะทานไช่ในก้นชามไว ๆ แต่หารู้ไม่ว่า นอกจากบะหมี่และซุบแล้ว ไม่มีอะไรเลย และแล้วคุณพ่อกับกล่าวกับข้าพเจ้าว่า “ลูก เจ้าจงจำไว้ให้ดีนะลูกนะ อย่าให้ความสำคัญ หรือเชื่อในประสบการณ์มากเกินไป เพราะการดำรงชีวิตมีการพลิกแพลง หลอกเราได้ แต่ลูกก็ไม่ต้องท้อแท้ ไม่ต้องเสียใจ ถือว่าเป็นการลี้มลองเป็นประสบการณ์ก็แล้วกัน นะลูก ภูมิปัญญาเหล่านี้หาอ่านจากตำราไม่ได้นะ” ในคืนที่สาม คุณพ่อก็ทำบะหมี่สองชามอีก ดูเป็นแบบเดียวกัน ชามหนึ่งมีไช่ไก่ฟองหนึ่ง อีกชามไม่มีไช่ คราวนี้ข้าพเจ้าให้คุณพ่อเลือกก่อนไม่หุนหันเหมือนสองคืนที่ผ่านมา ข้าพเจ้าพูดกับคุณพ่อด้วยความเคารพว่า “คุณพ่อครับ ท่านเป็นผู้ใหญ่ ท่านเห็นดีเห็นงามกับการดูแลครอบครัวเรามากแล้ว คุณพ่อเลือกก่อนเถอะครับ” คุณพ่อเลือกเอาชามที่มีไช่หนึ่งฟอง ส่วนข้าพเจ้าก็ทานชามที่ไม่เห็นมีไช่ แต่ผิดคาดนะครับในก้นชามมีไช่อยู่สองฟอง คุณพ่อเงยหน้าขึ้น พูดกับข้าพเจ้าด้วยสีหน้าที่อ่อนโยน และครุ่นคิดว่า “ลูกต้องจำไว้ให้ดีนะ เมื่อลูกคิด และทำเพื่อคนอื่นแล้ว ความโชคดียิ่งบังเกิดกับเราได้นะ” คำพูดของ

คุณพ่อทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกละอายใจในตัวเองเป็นอย่างมาก นับแต่นั้นมาข้าพเจ้าก็จดจำสามประโยคของคุณพ่อไว้ มีรู้ลืม ยึดเป็นสรณะในการดำรงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการวางตัว หรือปฏิบัติหน้าที่ ก็มักจะคำนึงถึงประโยชน์ของคนอื่นก่อน ผลก็เป็นอย่างที่คุณพ่อได้สอนสั่งไว้จริง ๆ ความโชคดี มาเยือนมิได้ขาด และหน้าที่การงานของตัวเองก็เริ่มดีขึ้นเรื่อย ๆ งานบางอย่างก็ไปแบบก้าวกระโดดเลยทีเดียว นับตั้งแต่นั้นมา สี จิ้นผิง มักจะใช้บทเรียนไขสามใบ กับทุก ๆ อย่างของเขา รวมไปถึงการใช้เงินของเขาเพื่อผู้อื่น โดยในปี พ.ศ.๒๕๓๗ นายหลู่ โหวซิง ชาวนาหมู่บ้านเหลียงเจียเหอ เพื่อนเก่าของ สี จิ้นผิง สมัยเขาทำงานให้กับคณะปฏิวัติ ป่วยเป็นโรคกระดูกอักเสบ ใช้เงินรักษาตัวไปกว่า ๖,๐๐๐ หยวน ก็รักษาตัวไม่หาย เรื่องไปถึงหู สี จิ้นผิง ที่รับราชการอยู่ที่เมืองฝูโจว เขาส่งเงิน ๕๐๐ หยวน มาให้ชวานาคณันซื้อตั๋วรถไฟนั่งไปเมืองฝูโจว แล้วรักษาจนหาย รวมทั้งให้ค่าเดินทางกลับไปหมู่บ้านเหลียงเจียเหอ อีก ๒,๐๐๐ หยวน ชวานาคณันนั้นกล่าวขอบคุณ สี จิ้นผิง อย่างมาก สี จิ้นผิง เพียงตอบกลับว่า **“ไม่เป็นไร เราสองคนเป็นเพื่อนกัน”** แม้หลังจากเป็นประธานาธิบดีของจีน แล้วก็ตาม สี จิ้นผิง ยังไม่ลืมมิตรภาพเก่าแก่ ได้เดินทางไปเยี่ยมเยียน และช่วยเหลือชวานาที่หมู่บ้านเหลียงเจียเหอ อยู่เสมอ ๆ

๒. “เมื่อจีน และอเมริกามีความร่วมมือที่ดี ก็จะสามารถเป็นดั่งอับเฉาถ่วงน้ำหนักเรือที่จะให้ความมั่นคงแก่โลก”

เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๖ ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้พบกับนายบารัค โอบามา ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ที่รัฐแคลิฟอร์เนีย โดย สี จิ้นผิง กล่าวว่า การพบกับประธานาธิบดี บารัค โอบามา ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะวางแผนการพัฒนาความสัมพันธ์ของสองประเทศ และขยายความร่วมมือที่ข้ามมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างจีน - สหรัฐฯ เดินมาถึงจุดเริ่มต้นใหม่ของประวัติศาสตร์ โดยทั้งสองประเทศมีประโยชน์ร่วมกันมากขึ้นในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตน ด้านการส่งเสริมการ

ฟื้นตัวเศรษฐกิจโลก ด้านการยุติปัญหาระดับโลก หรือระดับภูมิภาค อีกทั้งการรับมือกับความท้าทายระดับโลกต่าง ๆ ทั้งสองประเทศ จึงต้องเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนมากขึ้น ภายใต้สถานการณ์ใหม่นี้ จีนและสหรัฐฯ จึงต้องร่วมมือกัน โดยพิจารณาจากผลประโยชน์ขั้นมูลฐานของประชาชนทั้งสองประเทศ และความก้าวหน้าของมวลมนุษยชาติ ทางด้านนายบารัค โอบามา กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างจีน - สหรัฐฯ มีความสำคัญมากต่อทั้งสองประเทศ ภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ตลอดจนทั่วโลก การแลกเปลี่ยนอย่างตรงไปตรงมา และมีลักษณะสร้างสรรค์ของผู้นำทั้งสองประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ของสองประเทศในอนาคต สหรัฐฯ ยินดีเห็นจีนในฐานะประเทศมหาอำนาจพัฒนาอย่างสันติต่อไป การที่ประเทศจีนมีสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองนั้นเป็นประโยชน์ต่อสหรัฐฯ และทั่วโลก สหรัฐฯ จึงหวังว่าจะรักษาคำมั่นที่ร่วมมือกันอย่างแข็งแกร่งกับจีน อย่างไรก็ตามเมื่อหมดสมัยของประธานาธิบดี บารัค โอบามา และนายโดนัลด์ ทรัมป์ ได้ขึ้นเป็นประธานาธิบดีสหรัฐฯ ในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ความสัมพันธ์ของจีนกับสหรัฐฯ ก็เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะสงครามการค้าที่ทั้งสองประเทศเปิดศึกต่อสู้กันอย่างดุเดือด จนทำให้เศรษฐกิจทั่วโลกตกอยู่ในความผันผวน และไม่แน่นอน ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกรวมทั้งไทย (ดูภาพที่ ๒ สินค้าไทยที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากสงครามการค้า) ได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจตามไปด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ภาพที่ ๒ สินค้าไทยที่คาดว่าจะกระทบจากสงครามการค้า

๓. “งานหนักของเรา คือ การรักษาเสถียรภาพ การพัฒนา และการปฏิรูป โดยจะต้องเฝ้าระวังอย่างสุดชีวิต คอยจับตา “หงส์ดำ” และสกัด “แรดเทา””

เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันเปิดการอบรมสี่วันของพรรคคอมมิวนิสต์จีน มีผู้เข้าร่วมการอบรมของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ประกอบด้วยกลุ่มเจ้าหน้าที่ระดับสูงหลายร้อยคน เช่น เจ้าหน้าที่อาวุโสจากทุกมณฑล และเขตการปกครองตัวเอง รัฐมนตรี และผู้นำใหญ่ของหน่วยงานองค์กรพรรคคอมมิวนิสต์ โดยสำนักงานสถิติแห่งรัฐ ได้แถลงตัวเลขอัตราเติบโตทางเศรษฐกิจ หรือ GDP ปี พ.ศ.๒๕๖๑ ขยายตัวที่ระดับร้อยละ ๖.๖ ชะลอตัวลงจากระดับร้อยละ ๖.๙ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และถือเป็นการชะลอตัวมากที่สุดในรอบ ๓๐ ปี ประกอบกับสงครามการค้าระหว่าง สหรัฐฯ กับจีน ที่ยังไม่รู้ว่าผลกระทบจะรุนแรงเพียงใด ทั้งนี้ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้กล่าวในพิธีเปิดครั้งนี้ว่า *“แม้เศรษฐกิจจีนโดยรวมยังคงดำเนินไปได้ด้วยดี แต่ผู้นำทั้งในคณะรัฐบาล และทุกเขตมณฑล จะต้องตื่นตัวในการประคับประคองเศรษฐกิจ และระมัดระวังอุปสรรค หรือความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น”*..... *“เรากำลังเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ บนเวทีระหว่างประเทศที่ไม่อาจคาดหมาย และปัจจัยภายนอกที่ซับซ้อนและอ่อนไหว งานหนักของเรา คือ การรักษาเสถียรภาพ การพัฒนา และการปฏิรูป โดยจะต้องเฝ้าระวังอย่างสุดชีวิต คอยจับตา “หงส์ดำ” และสกัด “แรดเทา”*” ทั้งนี้มีเรื่องเล่าว่า คนรู้จักหงส์ขาวมาเป็นเวลานานนับพันปี แต่ไม่เคยพบหงส์ดำ (Black Swan) เลย จนกระทั่งนักเดินเรือชื่อ Willem de Vianmingh พบหงส์ดำครั้งแรกที่ Swan River ในรัฐออสเตรเลียตะวันตกในปี ค.ศ.๑๖๙๑ ทั้งนี้การที่คนเราไม่พบหงส์ดำมาก่อนไม่ได้หมายถึงว่า หงส์ดำไม่มีอยู่ในโลกนี้เพียงแต่ที่เราไม่คาดคิดว่าจะได้พบเท่านั้น ซึ่งก็เปรียบเหมือนกับการเกิดของเหตุการณ์ที่มีผลกระทบอย่างใหญ่หลวง หรือเกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด เพราะมีโอกาสจะเกิดขึ้นได้ต่ำมาก เช่น วิกฤตเศรษฐกิจแผ่นดินไหว การเกิดโรคระบาด หรืออย่างเช่นเศรษฐกิจ

เป็นยาจกเพียงชั่วข้ามคืน เป็นต้น สำหรับแรดเทา (Gray หรือ Grey Rhino) คำนี้เกิดขึ้นในการประชุมของ World Economic Forum ในปี พ.ศ.๒๕๕๖ โดย Michele Wucker นักวิเคราะห์นโยบาย และนักเขียนชาวสหรัฐฯ และต่อมาได้เขียนหนังสือชื่อ The Gray Rhino ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เปรียบเปรยโดยใช้แรดเทาเพราะตำราบอกว่า แรดมี ๒ สี คือ สีขาวกับดำ แต่ในความเป็นจริงแล้วแรดทั้งหมดคล้ายกันเป็นสีเทา ซึ่งเปรียบเสมือนการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่มีกระทบอย่างใหญ่หลวง หรือมีโอกาสเกิดขึ้นสูงมาก เพียงแต่ผู้รับผิดชอบแยกแยะไม่ออก หรือมองไม่เห็นอาการ หรือสัญญาณ หรืออาจจะเห็นแต่คิดว่าไม่สำคัญ จึงเปรียบเหมือนแรดหนัก ๒ ตัน วิ่งเข้ามาด้วยความเร็ว ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยผู้ตั้งรับไม่สังเกตเห็นรายละเอียด หรือความใส่ใจถูกเบี่ยงเบน เพราะมีปัญหาภายใน กว่าจะทันรู้ตัวก็ถูกแรดชนจนบาดเจ็บสาหัส หรือถึงตาย จำเป็นต้องมากแก้ปัญหาอีกในภายหลัง ทั้งที่หนทางที่ถูกต้อง คือ ต้องพยายามมองหา และตรวจพิจารณาสิ่งบอกเหตุ หรือสัญญาณ และแนวทางแก้ไขก่อนที่จะวิ่งเข้าไปในนั้นเอง ทั้งนี้หงส์ดำกับแรดเทา เหมือนและต่างกัน ตรงที่สัตว์ทั้งสองก่อให้เกิดผลกระทบ ได้อย่างกว้างขวางเหมือนกัน แต่หงส์ดำนั้นมีโอกาสเกิดขึ้นได้ต่ำมาก และเราไม่สามารถทำอะไรกับมันได้ก่อนจึงต้องอยู่ในฐานะต้องยอมรับ ขณะที่แรดเทานั้นมีโอกาสเกิดขึ้นได้สูงมาก แต่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นได้ (ดูภาพที่ ๓ หงส์ดำ (Black Swan) และแรดเทา (Grey Rhino)) ทั้งนี้ ดร.วรากรณ์ สามโกเศศ ได้ให้ความเห็นว่าสิ่งที่ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง กล่าวถึงหงส์ดำ และแรดเทานั้น หมายถึง ปัญหาหนี้สินท่วมตัวของบริษัท และเมืองต่าง ๆ ของจีนในปัจจุบัน การแก่งกำไรในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ “สงคราม” ที่ต้องต่อสู้ในเรื่องการค้า การเมือง และเทคโนโลยี ฯลฯ ซึ่งอาจมีฝูงแรดเทาแอบแฝงอยู่กับหงส์ดำ หลายตัวก็เป็นได้ สำหรับตัวอย่างเหตุการณ์หงส์ดำ ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีต เช่น เหตุการณ์วิกฤตค่าเงินบาท *“ต้มยำกุ้ง”* ของไทยเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๐ หรือเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๔ เหตุการณ์เครื่องบินชนตึก

World Trade Center ที่สหรัฐอเมริกา หรือเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๔ เหตุการณ์ระเบิดของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ เพราะแผ่นดินไหว และคลื่นยักษ์สึนามิ ที่ Fukushima ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น สำหรับเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงที่จะเป็นแรดเทาในปี พ.ศ.๒๕๖๒ ตามความเห็นของ Michele Wucker เช่น ความตึงเครียดระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีน สงครามไซเบอร์ และการตกต่ำด้านเศรษฐกิจโลก เป็นต้น

ภาพที่ ๓ หงส์ดำ (Black Swan) และแรดเทา (Grey Rhino)

๔. “ฆ่าแม่ไก่เพื่อไข่ไก่ สูดทะเลสาบเพื่อจับปลา ไม่ใช่สิ่งที่พึงกระทำอีกต่อไป”

เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๒ ที่ผ่านมา ในพิธีเปิดงาน “มหกรรมพืชสวนโลก ๒๐๑๙” กรุงปักกิ่ง ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ได้กล่าวแสดงวิสัยทัศน์ส่งเสริมการพัฒนาสีเขียว ๕ ประการ ดังนี้

๑. สร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ เพื่อดำรงรักษาสมดุลของระบบนิเวศบนโลก เพื่อปกป้องท้องฟ้าแจ่มจรัส หุบเขาเขียวชอุ่ม และดอกไม้กลิ่นหอมหวานไว้ให้คนรุ่นใหม่

๒. ผืนน้ำใสบริสุทธิ์และเทือกเขาเขียวขจีเป็นสมบัติที่ประเมินค่ามิได้ เราจึงควรสร้างความเจริญมั่งคั่งจากสองสิ่งนี้ไปพร้อม ๆ กับการพัฒนา และปกป้อง

๓. ผลักดันการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นวัฒนธรรมหลักของสังคม ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย พอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ไม่สร้างมลพิษ ปฏิเสธความฟุ่มเฟือย

๔. สร้างระบบนิเวศ สร้างจิตวิญญาณธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม บริหารปกครองตามกฎธรรมชาติ เพื่อการอยู่ร่วมกัน

๕. จับมือกัน ร่วมกันจัดการกับประเด็นทางสิ่งแวดล้อมระดับโลก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มลพิษทางทะเล เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ๒๐๓๐ ของสหประชาชาติ

นอกจากนี้ ยังมีคำกล่าวที่ว่าจีนจะปกป้องสิ่งแวดล้อม เฉกเช่นปกป้องดวงตาของตน ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เฉกเช่นดูแลชีวิตของตน รูปแบบการพัฒนา “ฆ่าแม่ไก่เพื่อไข่ไก่” และ “สูดทะเลสาบเพื่อจับปลา” ไม่ใช่สิ่งที่พึงกระทำอีกต่อไป ความหมายก็คือ การฆ่าแม่ไก่เพื่อเอาไข่ และการสูบน้ำออกจากทะเลสาบจนหมดเพื่อจับปลา ไม่ใช่สิ่งที่ยั่งยืน คล้ายกับคำสุภาษิตไทย “ฆ่าช้างเอางา” ทั้งนี้อุตสาหกรรมได้สร้างความมั่งคั่งอย่างที่ไม่เคยเกิดมาก่อน แต่กลับกันก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศ และโลกอย่างรุนแรง ดังนั้นรูปแบบการพัฒนาแบบ “ฆ่าแม่ไก่เพื่อเอาไข่” และ “ระบายทะเลสาบเพื่อเอาปลา” นั้น จะพาโลกไปสู่ทางตัน ย้อนกลับมาที่ประเทศไทย เมื่อก่อนนั้นเราคงเคยได้ยินได้ฟังคำพังเพยที่เปรียบเทียบกับประเทศไทยว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” (ดูภาพที่ ๔ ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว) ซึ่งในอดีตสมัยผู้เขียนเด็ก ๆ ๔๐ - ๕๐ ปีที่แล้ว ยังพอได้เห็นภาพนั้น เพราะตอนออกไปทำนาไม่ต้องเอาขูดน้ำ หรือกระบอกน้ำติดไป สามารถหาน้ำดื่มได้ตามท้องนา บ่อ หนอง คลอง บึง หรือสระน้ำทั่วไปได้ รวมทั้งการหาหอย ปู ปลา ก็ทำได้ง่าย ๆ ไม่ยุ่งยาก แต่ปัจจุบันประเทศไทยแทบจะไม่ได้เห็นอย่างนั้นอีกต่อไปแล้ว สาเหตุหลัก คือการไม่สามารถรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาได้อย่างสมดุล สิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของประเทศไทย ตามความคิดของผู้เขียนก็คือ “ป่าไม้” เพราะเป็นแหล่งกำเนิดของฝน อาหาร และทำให้อุณหภูมิความร้อนของ

โลกลดลง จากข้อมูลของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) พบว่า เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๔ ไทยมีป่าไม้ ร้อยละ ๕๓.๓๓ ปี พ.ศ.๒๕๔๑ ร้อยละ ๒๕.๒๘ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๓๑.๖๒ ปี พ.ศ.๒๕๕๘ ร้อยละ ๓๑.๖๐ และปี พ.ศ.๒๕๕๙ ร้อยละ ๓๑.๕๘ ปริมาณฝนตก จากประมาณ ๑๐๐ กว่าวันต่อปี ก็มีแนวโน้มลดลงเกือบ ทุกภาค หากประเทศไทยไม่สามารถฟื้นฟูป่าไม้ได้ ในเร็ววันนี้ เด็กรุ่นหลังคงเพียงได้ยินได้ฟังคำว่า “*ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว*” จากภาพถ่ายหรือภาพวาด แต่ไม่มีโอกาส ได้เห็นภาพจริงอีกต่อไปแล้วในอนาคต

ภาพที่ ๔ ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว

๕. “.....เศรษฐกิจจีนนั้นกว้างใหญ่กว่าทะเล ไม่ใช่ ใช้น้ำขนาดเล็ก พายุฝนอาจทำลายขนาดเล็กได้ แต่ไม่สามารถทำอะไรทะเลได้ และต่อให้เกิดพายุฝน นับครั้งไม่ถ้วน ทะเลก็ยังคงเป็นทะเลต่อไป...”

ในการประชุม Conference on Dialogue of Asian Civilizations ณ กรุงปักกิ่ง เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ในสุนทรพจน์ของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ตอนหนึ่ง กล่าวถึงสหรัฐอเมริกาภายใต้การนำของประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ ที่กำลังผลักดันจีนให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบ การดำเนินการทางการเมือง และธุรกิจที่สหรัฐฯ มองว่า ไม่เป็นธรรม โดยประธานาธิบดี สี จิ้นผิง กล่าวว่า “...*ความ พยายามที่จะเปลี่ยนโฉมความเจริญของประเทศอื่น โดยมีความคิดที่ว่า ความเจริญของตนเองเหนือกว่า ประเทศอื่น เป็นเรื่องที่ไม่ฉลาดนัก...เศรษฐกิจจีนนั้น กว้างใหญ่กว่าทะเล ไม่ใช่ใช้น้ำขนาดเล็ก พายุฝนอาจ ทำลายขนาดเล็กได้ แต่ไม่สามารถทำอะไรทะเลได้*

และต่อให้เกิดพายุฝนนับครั้งไม่ถ้วน ทะเลก็ยังคงเป็น ทะเลต่อไป...” อย่างไรก็ตามไม่ได้มีแค่ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง เท่านั้นที่ใช้เวทีประมุขนานาชาติกล่าวถึง สหรัฐฯ สำนักข่าวซินหัว และหนังสือพิมพ์ฟิฟิเดลี ลงบทบรรณาธิการใช้คำรุนแรงว่า สหรัฐฯ ต่อสู้เพื่อ ความละโมภ และโอหัง แต่จีนต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิ และ ผลประโยชน์อันชอบธรรม สงครามการค้าของสหรัฐฯ เป็นฝีมือของคน ๆ เดียว และรัฐบาลของเขาคิดในใจว่า คนทั้งประเทศ ขณะที่จีนและชาวจีนกำลังถูกคุกคาม ทั้งประเทศ สิ่งที่เกิดขึ้นจึงเปรียบเหมือนสงครามของ ประชาชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ยังได้เคยกล่าวว่า “*สงครามการค้า ที่กำลังเป็นอยู่ขณะนี้ ทำให้นึกถึง “การเดินทางไกล” สมัยเหมา เจ๋อตุง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า จีนจะไม่ยอมแพ้*” ทั้งนี้สงครามการค้า ระหว่างสหรัฐฯ กับจีน เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๑ โดยสหรัฐฯ ตั้งภาษีศุลกากรร้อยละ ๒๕ ต่อ สินค้าจีนมูลค่าราว ๓๔,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของนโยบายพิทักษ์อัตราใหม่ของประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ ต่อมาจีนได้ตอบโต้ด้วยการตั้งภาษี ศุลกากรขนาดเท่ากันต่อผลิตภัณฑ์ของสหรัฐฯ และทั้งสองฝ่ายต่างตอบโต้ด้วยมาตรการทางภาษีต่อกันเรื่อยมา (ดูภาพที่ ๕ สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน) ล่าสุด หลังจากที่เปิดศึกการค้ากันมาเป็นเวลา ๑๘ เดือน ในที่สุด สหรัฐฯ และจีน ได้ลงนามจัดทำข้อตกลงการค้าฉบับแรก ที่เรียกว่า “*ข้อตกลงการค้าเฟส ๑*” ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๓ นับเป็นก้าวแรกในการ ยุติข้อพิพาททางการค้าระหว่าง ๒ มหาอำนาจ ที่ได้ชื่อว่า เป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่มากที่สุดสองอันดับ แรกของโลก อย่างไรก็ตามสหรัฐฯ ยอมรับว่าข้อตกลง ฉบับนี้คลี่คลายความกังวลใจได้เพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น เพราะกำแพงภาษีบางส่วนก็ยังถูกคงไว้ไม่ได้ปรับลด ลงมา เพราะเขาเองมีความเห็นว่าอัตราภาษีที่คงไว้นั้น ควรจะมีการปรับลดลงก็ต่อเมื่อทั้งสองฝ่ายสามารถ จัดทำข้อตกลงการค้าเฟส ๒ ด้าน นายโรเบิร์ต โลห์ไฮเซอร์ ผู้แทนการค้าสหรัฐฯ กล่าวกับผู้สื่อข่าวว่า ข้อตกลงฉบับแรก

นี้มีผลทำให้จีนต้องปรับพฤติกรรมการค้า ภายในไม่กี่เดือนข้างหน้าก็คงจะเห็นกันว่าจะสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ และการที่สหรัฐฯ คงอัตราภาษีที่เก็บเพิ่มจากสินค้าจีนบางส่วนเอาไว้ ก็เพื่อให้รัฐบาลสหรัฐฯ มีเครื่องมือเอาไว้บังคับใช้ข้อตกลงต่อไป ทั้งนี้คาดว่าจะสามารถเริ่มการเจรจาเพื่อจัดทำข้อตกลงการค้าเฟส ๒ ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ในต้นเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๓ ซึ่งสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีนนี้ ส่งผลกระทบต่อทุกประเทศทั่วโลก เนื่องจากการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในภาพรวมชะลอตัวลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่พึ่งพาการส่งออกไปยังสองประเทศนี้ได้รับผลกระทบหนัก ยอดการส่งออกลดลงจนส่งผลต่ออัตราการขยายตัวของประเทศเหล่านั้นตามไปด้วย สุดท้ายแล้ว แม้แต่ประเทศที่ไม่ได้พึ่งพาการส่งออกไปยังสหรัฐฯ และจีน ก็จะได้รับผลกระทบทางอ้อมจากการที่เศรษฐกิจของประเทศอื่นชะลอตัวลงตามไปด้วย และเนื่องจากทั้งสองประเทศเป็นคู่ค้ารายใหญ่ของประเทศไทย สงครามการค้าที่ยืดเยื้อจึงส่งผลต่อเศรษฐกิจไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ภาพที่ ๕ สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน

๖. “ใครก็ตามที่มีความพยายามแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกจากจีน จะถูกบดขยี้ร่างจนแหลกละเอียดไปถึงกระดูก”

คำกล่าวนี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๒ ระหว่างหารือกับนาย เค.พี.ชาร์มา โอลิ นายกรัฐมนตรีในปาล ที่กล่าวให้การสนับสนุนการปกป้องอธิปไตยของจีนอย่าง

เต็มที่ เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นแกมณฑล และดินแดนต่าง ๆ ของจีน ภายใต้นโยบายหนึ่งประเทศสองระบบ ทั้งนี้ สี จิ้นผิง เป็นประธานาธิบดีจีนคนแรกในรอบ ๒๓ ปี ที่เดินทางเยือนเนปาลอย่างเป็นทางการ หลังจากที่ประธานาธิบดีเจียง เจ๋อหมิน เคยเยือนเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๙ นักวิชาการระบุว่า ทิเบต และซินเจียงเป็นประเด็นที่อ่อนไหวอยู่แล้วในเรื่องแบ่งแยกดินแดน เพราะปัจจุบันมีชาวทิเบตอาศัยอยู่ในเนปาลประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ลี้ภัยทางการเมือง และมีนักเคลื่อนไหวชาวทิเบตที่ลี้ภัยมาอาศัยอยู่ในเนปาลราว ๆ ๒๐ คน ได้ก่อความวุ่นวายขึ้นทั้งก่อนการเดินทางมาถึง และขณะที่ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง อยู่ระหว่างการเยือนเนปาล อย่างไรก็ตาม คำกล่าวนี้ไม่จำกัดขอบเขตว่าความพยายามแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกจากจีน จะหมายถึงเฉพาะทิเบต และซินเจียงเท่านั้น แต่รวมหมายถึง มาเก๊า ไต้หวัน และฮ่องกงด้วย โดยเฉพาะฮ่องกงที่เกิดการประท้วงต่อต้านร่างรัฐบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดนฮ่องกงปี พ.ศ.๒๕๖๒ - พ.ศ.๒๕๖๓ (ดูภาพที่ ๖ การประท้วงในฮ่องกง) เพื่อเรียกร้องให้ถอน “ร่างรัฐบัญญัติกฎหมายผู้หนีคดี และความช่วยเหลือร่วมกันทางกฎหมายในคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม) ค.ศ. 2019” (Fugitive Offenders and Mutual Legal Assistance in Criminal Matters Legislation (Amendment) Bill 2019) ที่รัฐบาลฮ่องกงเสนอ เพราะเกรงว่าร่างกฎหมายดังกล่าวจะทำให้ฮ่องกงเปิดรับความครอบงำจากกฎหมายของจีนแผ่นดินใหญ่ ซึ่งจะทำให้ชาวฮ่องกงตกอยู่ใต้ระบบกฎหมายอื่นที่นอกเหนือไปจากของตน โดยการประท้วงครั้งแรกเริ่มเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒ คาดว่ามีผู้มาประท้วงถึง ๑.๐๓ ล้านคน อย่างไรก็ตาม แม้มีการเดินขบวนอย่างกว้างขวางแต่รัฐบาลฮ่องกงยืนยันจะผ่านร่างกฎหมายนี้ให้ได้ โดยกล่าวว่าจำเป็นต้องมีกฎหมายนี้อย่างเร่งด่วน เพื่อจะได้ถอด “ช่องว่าง” ในกฎหมายเดิม โดยมีกำหนดจะพิจารณาวันที่สองในวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒ แต่ให้เลื่อนออกไปก่อน เพราะการประท้วง จนถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒ ผู้บริหารสูงสุดของเกาะฮ่องกงแถลงว่าให้เลื่อนพิจารณา

ร่างกฎหมายนี้ไม่มีกำหนด ขณะที่ฝ่ายสหรัฐฯ เมื่อต้นเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๒ นายโดนัลด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้ลงนามในกฎหมาย ๒ ฉบับ ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนประชาธิปไตย และสิทธิมนุษยชน ในฮ่องกง หลังจากสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐฯ สนับสนุนกฎหมายดังกล่าวอย่างท่วมท้น โดยกฎหมายฉบับแรก กำหนดให้กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ต้องพิจารณารับรองอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ว่าฮ่องกงมีอิสระเพียงพอหรือไม่ในการปกครองตนเอง เพื่อแลกกับสิทธิพิเศษทางการค้าจากสหรัฐฯ ส่วนกฎหมายอีกฉบับเกี่ยวกับการสั่งห้ามขายอาวุธควบคุมฝูงชนให้กับตำรวจฮ่องกง ด้านกระทรวงการต่างประเทศจีน ประกาศกร้าวเตือนให้สหรัฐฯ เตรียมรับผลกระทบจากมาตรการตอบโต้ของจีน สำหรับประเทศไทยสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาการแบ่งแยกดินแดนอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ไทยต้องใช้ความระมัดระวังในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะในประเด็นการถูกแทรกแซงจากต่างชาติ และองค์กรต่าง ๆ

ภาพที่ ๖ การประท้วงในฮ่องกง

๗. เราจำเป็นต้อง “จับมือกันมิใช่ปล่อยมือกันและกัน” เราจำเป็นต้อง “ทำลายกำแพงมิใช่สร้างกำแพง”

เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๒ สำนักข่าว Xinhua รายงานว่า สี จิ้นผิง ประธานาธิบดีจีน ได้กล่าวสุนทรพจน์ในพิธีเปิดงานมหกรรมสินค้านำเข้านานาชาติจีน (CIIE) ครั้งที่ ๒ ที่จัดขึ้นในนครเซี่ยงไฮ้ พร้อมเรียกร้องให้ทุกประเทศร่วมให้ความสำคัญแก่ประเด็น “มนุษยชาติ” และเผยเค้าโครงนโยบายเปิดประเทศชุดถัดไปของจีน

คำปราศรัยของ สี จิ้นผิง กล่าวว่า “โลกาภิวัตน์ทางเศรษฐกิจ คือกระแสหลักทางประวัติศาสตร์ เฉกเช่น แม่น้ำสายใหญ่ของโลก ไม่ว่าจะเป็น แม่น้ำแยงซี แม่น้ำไนล์ แม่น้ำแอมะซอน หรือแม่น้ำดานูบ ซึ่งสายธารทุกสายต่างไหลเชี่ยวสู่เบื้องหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง และไม่มีสิ่งใดสามารถต้านทานกระแสซัดสาดของสายน้ำเหล่านี้” “เราล้วนต้องมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมาก่อน ไม่ควรวางประโยชน์ส่วนตนเหนือมวลมนุษยชาติ” “เราจำเป็นต้อง “จับมือกัน” มิใช่ปล่อยมือกันและกัน เราจำเป็นต้อง “ทำลายกำแพง” มิใช่ “สร้างกำแพง” เราจำเป็นต้องยืนหยัดต่อต้านลัทธิคิดกันทางการค้า (Protectionism) และ ลัทธิกระทำเพียงฝ่ายเดียว (Unilateralism) ทั้งยังจำเป็นต้องลดอุปสรรคทางการค้าอย่างต่อเนื่อง ผลักดันการปรับปรุงห่วงโซ่มูลค่า และห่วงโซ่อุปทานระดับโลก ตลอดจนร่วมกันส่งเสริมความต้องการของตลาด” และ ยังกล่าวถึงมาตรการ ๕ ประการของจีนที่มุ่งส่งเสริมการเปิดประเทศในระดับสูงยิ่งขึ้น อันได้แก่ การเปิดตลาดอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงโครงสร้างการเปิดประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ การเพิ่มความร่วมมือพหุภาคีและทวิภาคี และการผลักดันความร่วมมือภายใต้แผน “ริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” โดยยืนยันว่าจีนจะดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้เพื่อลดภาษี และค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรม การพัฒนาพื้นที่สาธิตเพื่อส่งเสริมการค้านำเข้าด้วยวิธีที่สร้างสรรค์ การนำเข้าสินค้า และบริการที่มีคุณภาพสูงจากทั่วโลก และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจเพื่อให้เป็นไปโดยมุ่งเน้นการตลาด ให้อยู่ภายใต้ระเบียบกฎหมาย และมีความเป็นสากลยิ่งขึ้น ทั้งนี้ในงานสินค้านำเข้านานาชาติจีน (CIIE) ครั้งที่ ๒ นี้จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๕ - ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๒ ประเด็นหลักของงานครั้งนี้คือ “ยุคใหม่ ร่วมแบ่งปันอนาคต” มีนักธุรกิจกว่า ๓,๐๐๐ คน จากกว่า ๑๕๐ ประเทศ และเขตแคว้นทั่วโลกเข้าร่วม โดย ๑ ใน ๓ เป็นประเทศใหม่ที่เข้าร่วมงานเป็นครั้งแรก (แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ที่ดีกับจีน) พื้นที่จัดงานถูกขยายจาก ๖๐,๐๐๐ ตารางเมตร เป็น ๓๖๐,๐๐๐ ตารางเมตร

ในจำนวนนี้พื้นที่จัดแสดงในงาน ๑๐ อันดับแรกเป็นของผู้เข้าร่วมจาก สหรัฐฯ ญี่ปุ่น เยอรมนี ฮังการี เกาหลีใต้ อิตาลี ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย สวิตเซอร์แลนด์ และอังกฤษ โดยแบ่งพื้นที่จัดงานออกเป็น ๗ โซน ได้แก่ อุตสาหกรรมการบริการ ยานยนต์ อุปกรณ์เครื่องมือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โลฟิสโตล เครื่องมือแพทย์ และผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพ รวมถึงอาหาร และสินค้าเกษตร ส่วนผู้จัดซื้อที่เข้าร่วมงานครอบคลุมถึงแขนงต่าง ๆ โดยมีผู้จัดซื้อในต่างประเทศกว่า ๗,๐๐๐ คน โดยประเทศไทยเข้าร่วมจัดทำ Thailand Pavilion บนพื้นที่ ๒๕๖ ตารางเมตร เพื่อแสดงศักยภาพด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว นวัตกรรม และ Enterprise & Business Exhibition และมีผู้ประกอบการไทยร่วมแสดงสินค้าในงาน ๔๖ ราย คาดว่าจะมียอดการซื้อขายนมูลค่า ๒,๐๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ไทยออกบูท Exhibitor จำนวน ๖๓ ราย มียอดการซื้อขายนประมาณ ๑,๙๒๑ ล้านบาท และมีนายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เข้าร่วมพิธีเปิดงานด้วย

๘. “คบกันด้วยผลประโยชน์ ผลประโยชน์ไม่มีก็เลิกคบ คบกันด้วยบารมี บารมีหมดก็ล้มเลิก คบกันด้วยอำนาจ อำนาจหมดก็ทิ้ง คบกันด้วยพิศواس ความพิศواسหมดไปก็เจ็บปวด มีเพียงคบกันด้วยใจ จึงจะเป็นอมตะ ทะนุถนอมคนมีบุญวาสนากับเรา ทะนุถนอมเวลา คิดแต่สิ่งดี รู้บุญคุณคน ให้ความจริงใจ คบกันด้วยใจ มิตรภาพ กล้วยสานาน”

ทั้งหมดนี้ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้กล่าวไว้ในการไปเยือนมหาวิทยาลัย Seoul National University ประเทศเกาหลีใต้ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๗ โดยผู้เข้ารับฟังมีทั้งนักศึกษา นักการเมือง นักธุรกิจ และอื่น ๆ หลายร้อยคน ซึ่งในบรรดาประเทศต่าง ๆ ที่จีนมีความสัมพันธ์ด้วย รัสเซีย และเกาหลีเหนือ น่าจะจัดเป็นประเทศมีความสัมพันธ์แนบแน่นเป็นพิเศษ อาจจะเป็นด้วยการปกครองที่ใกล้เคียงกัน และอยู่ภูมิภาคเดียวกัน โดยในช่วงหลาย

สิบปีที่ผ่านมา จีนกับรัสเซียสนับสนุนซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อกัน และให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของกันและกัน ผลักดันให้ความสัมพันธ์สองประเทศในปัจจุบันก้าวสู่ระดับสูงสุดในประวัติศาสตร์ โดยในเดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒ ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้เดินทางเยือนรัสเซียในโอกาสเฉลิมฉลองครบรอบ ๗๐ ปี แห่งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต และกล่าวว่า “ในช่วง ๖ ปีที่ผ่านมา เราพบกันเกือบ ๓๐ ครั้ง รัสเซียเป็นประเทศหนึ่งที่ผมมาเยือนมากที่สุด และประธานาธิบดี วลาดิเมียร์ ปูติน เป็น “มิตรแท้และเพื่อนร่วมงานชั้นเยี่ยม”” ส่วนความสัมพันธ์จีนกับเกาหลีเหนือนั้น ในการเฉลิมฉลอง ๗๐ ปี ครบรอบความสัมพันธ์ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้กล่าวว่า เมื่อก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีนในปี พ.ศ.๒๔๙๒ เกาหลีเหนือเป็นประเทศแรก ๆ ที่เปิดความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน และรับปากว่าจะส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี และมั่นคงในระยะยาวระหว่างกัน ขณะที่สำนักข่าวเคซีเอ็นเอของเกาหลีเหนือรายงานว่า นายคิม จองอึน ได้ส่งสารแสดงความยินดีไปยังประธานาธิบดี สี จิ้นผิง มีข้อความหนึ่งว่า “มิตรภาพยั่งยืนของประเทศไทยจะเป็นอมตะ บนเส้นทางแห่งการบรรลุหลักการสังคมนิยม” ดังนั้น จึงไม่น่าจะมีข้อสงสัยว่าจีนคบกับรัสเซีย และเกาหลีเหนือแบบไหน (คบกันด้วยผลประโยชน์ คบกันด้วยบารมี คบกันด้วยอำนาจ คบกันด้วยพิศواس หรือคบกันด้วยใจ) สำหรับประเทศไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับจีนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๑๘ โดยหม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรีของไทย ขณะนั้น กับนายโจว เอินไหล นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ลงนามร่วมกันฯ ณ กรุงปักกิ่ง แม้ความสัมพันธ์เบื้องต้นอาจไม่ราบรื่นนัก เนื่องจากระบอบการปกครองที่แตกต่างกัน แต่ก็ผ่านมาได้ด้วยดี ความสัมพันธ์ของจีนกับไทยจะคบกันอย่างไรนั้นก็คาดเดาได้ยาก อย่างไรก็ตาม สำนักข่าวซินหัวของจีนได้รายงานเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓ ว่า นายหวัง อี้ รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของจีน ได้พบปะกับนายดอน ปรมดีรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทย ระหว่าง การหารือทวิภาคีก่อนการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ อาเซียน - จีน ที่จะมีขึ้นในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓ ณ กรุงเวียงจันทน์ (Vientiane) สปป.ลาว ระหว่างการ หารือ นายหวังอี้ได้กล่าวชื่นชมมิตรไมตรีของไทยตั้งแต่ ระดับราชวงศ์ รัฐบาล ไปจนถึงภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม ที่ยื่นมือเข้าช่วยเหลือจีนในห้วงเวลาที่จีนต้องเผชิญกับ สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ (น่าจะเรียกว่า หงส์ดำได้) ซึ่งสะท้อนมิตรภาพอันพิเศษระหว่างประชาชน จีนและไทย จะจริงหรือไม่ก็ต้องติดตามกันต่อไป

๙. “ณ ห้วงยามนี้ ประชาชนชาวจีนทุกกลุ่มชาติพันธุ์ ลูกหลานชนชาติจีนทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ใน หรือนอกประเทศ จงภาคภูมิใจ และร่วมอวยพรมาตุภูมิอันยิ่งใหญ่ด้วยความ สุขสำราญใจ” เราต้องยึดมั่นหลักการ “รวมชาติ อย่างสันติ” และ “หนึ่งประเทศ สองระบบ” ดำรงความ มั่งคั่ง และความมั่นคงในฮ่องกงและมาเก๊า ส่งเสริม สายสัมพันธ์ข้ามช่องแคบ รวมลูกหลานชาติจีนเป็น หนึ่งเดียว เพื่อการรวมชาติอย่างสมบูรณ์ของมาตุภูมิ” “จีนวันนี้ถูกจารึกในหน้าประวัติศาสตร์โลกแล้ว ส่วนจีนวันนี้อยู่ในมือของชาวจีนหลายร้อยล้านคน”

คำกล่าวทั้งหมดเกิดขึ้นในวันฉลองการก่อตั้งสาธารณ รัฐประชาชนจีน ครบรอบ ๗๐ ปี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ กว่าที่จะมาถึงวันนี้ หากเราได้ศึกษาประวัติศาสตร์ จีน จะพบว่า จีนได้ผ่านความยากลำบากอย่างมากมาย ด้วยแผ่นดินที่กว้างใหญ่ ด้วยความหลากหลายทาง เชื้อชาติ ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม จีนเคยถูก ต่างชาติเอาเปรียบ และยึดครองมาแล้ว รวมทั้งต้องต่อสู้ กันเองระหว่างคนจีนที่มีอุดมการณ์แตกต่างกันทำให้ มีคนตายเป็นจำนวนอีก และคนจีนจำนวนหนึ่งก็ต้อง หลบหนีไปอยู่ประเทศอื่นรวมทั้งประเทศไทย เนื่องจาก ความยากลำบาก จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๙๒ เหมา เจ๋อตุง ได้ประกาศสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน ขึ้น โดยพรรคคอมมิวนิสต์จีนเข้าปกครองจีนแผ่นดินใหญ่ (ดูภาพที่ ๗ เหมา เจ๋อตุง ประกาศตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน

ขึ้นที่จัตุรัสเทียนอันเหมิน) นับตั้งแต่นั้นมาจีนก็เริ่มก้าวเดิน จนเป็นอย่างที่เราเห็นอยู่ในปัจจุบัน

ภาพที่ ๗ เหมา เจ๋อตุง ประกาศตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่จัตุรัสเทียนอันเหมิน

สำหรับประเทศไทย ไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์อะไร ก็ตามขอให้คนไทยยึดมั่นในมาตรา ๑ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งใช้ต่อเนื่องกันมาหลายฉบับ มีใจความว่า “ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่ง อันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้” และมาตรา ๒ “ประเทศไทยมี การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข” หากเปรียบเทียบกับจีนปัจจุบัน ประเทศไทยแม้จะมีระบอบการปกครองที่แตกต่างกัน ประเทศไทยก็อยู่ในมือของคนไทย ๖๐ กว่าล้านคน เช่นเดียวกัน ซึ่งหากเราได้ศึกษาประวัติศาสตร์ชาติไทย มา เราจะพบว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้ไทยต้องเสียเอกราช ทั้งสองครั้งก็เพราะการแตกความสามัคคี คนไทยเราคง ไม่อยากให้เกิดการอย่างนั้นขึ้นอีก ดังเช่นภาชิตรธรรม ในรัชสมัย รัชกาลที่ ๕ เป็นภาษาบาลีที่ว่า “สัพเพลัง สงฆภูตานัง สามัคคี วุฑฒิสายิกา” ซึ่งแปลความว่า “ความพร้อมเพรียงแห่งชน ผู้อยู่ร่วมกันเป็นหมู่ ยังความ เจริญวัฒนาถาวรให้สำเร็จ”

๑๐. “ยุทธการตีเสือ และแมลงวันไปพร้อมกัน”

นโยบายของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้ประกาศ

มาตลอดว่า จะพยายามปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน แก้ไขปัญหา และพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และที่สำคัญที่สุด คือ การกวาดล้างพฤติกรรมทุจริตทุกรูปแบบในหมู่ข้าราชการ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์การเป็นรัฐบาล “มือสะอาด” จึงได้กำหนดนโยบายที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า “ยุทธการตีเสือ และแมลงวันไปพร้อมกัน” (ดูภาพที่ ๘ ยุทธการตีเสือ และแมลงวันไปพร้อมกันของ สี จิ้นผิง) ถึงแม้จะมีหลายฝ่ายวิจารณ์ว่า เป็นการละเมิดสิทธิ และมีเป้าหมายซ่อนเร้น เพื่อปราบศัตรูทางการเมือง แต่ทุกคนก็รู้จักและยอมรับว่า เสือที่ถูกตีแต่ละคนนั้นก็โกงกินชาติจริง ๆ และนโยบายนี้เป็นที่ถูกต้อง และได้รับความชื่นชมจากประชาชนทั่วไปอย่างสูง

ภาพที่ ๘ ยุทธการตีเสือและแมลงวันไปพร้อมกันของ สี จิ้นผิง

ยกตัวอย่าง เสือที่โดนตีหัว หรือโดนปราบ เช่น นายซู หรง อดีตรองประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาทางการเมืองแห่งชาติ นายวาน ชิงเหลียง เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์เมืองกวางเจา นายเจียง เจียหมิน ประธานบริษัทน้ำมันแห่งชาติ พร้อมคนในครอบครัว และผู้บริหารบริษัทอีก ๓๐๐ คน นายโจว หยงคัง อดีตผู้นำพรรคที่มีอำนาจล้นฟ้าในฐานะผู้ดูแลความมั่นคงในประเทศ นายป้อ ซี ไหล อดีตเลขาธิการพรรคสาขาเมืองฉงชิ่ง นายหลี่ ชุนฉิง อดีตรองเลขาธิการพรรคสาขามณฑลเสฉวน ในส่วนของกองทัพปลดแอกประชาชนจีน ก็มีการกวาดล้างการคอร์รัปชัน ด้วยเช่นกัน เช่น การจับกุม พลเอก ชู ฉไฉว่ อดีตรองประธานคณะกรรมการอาหารทหารของ

คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์ และ พลโท คุ จวินชาน อดีตรองผู้บัญชาการฝ่ายพลอากาศของกองทัพ นอกจากนี้ ในปี พ.ศ.๒๕๕๗ สี จิ้นผิง ได้กำหนดให้มีการไล่ล่านำตัวคนจีนที่กระทำ และอาศัยอยู่ในต่างประเทศ กลับมารับโทษในประเทศ ภายใต้แผน “ปฏิบัติการไล่ล่าหมาจิ้งจอก” ฟ่งเป่าไปที่การจะกระชากตัวข้าราชการเหลื่อมจัด และอาชญากรเศรษฐกิจ ที่หอบเงินที่ได้มาจากการทุจริต การใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบ และการยกยอกทรัพย์สินแล้วหนีไปใช้ชีวิตในต่างประเทศกลับมาดำเนินคดีในประเทศให้ได้ ไม่ว่าจะหนีไกลสุดขอบฟ้าแคเไหน หรือนานหลายสิบปีแล้วก็ตาม ซึ่งมีอยู่อย่างน้อย ๑๑ รายที่หอบเงินหนีคดีมาแล้วกว่า ๑๐ ปี และมีอยู่ ๒ - ๓ รายที่หอบเงินหนีตั้งแต่ช่วงทศวรรษ ๒๕๒๓ โดยสำนักข่าวซินหัวเปิดเผยว่า ข้าราชการที่ทุจริตคอร์รัปชัน และอาชญากรเศรษฐกิจชื่อดังนับพัน ๆ คน ได้หอบเงินหนีไปแสวงสุขในต่างประเทศถึงกว่า ๔๐ ประเทศ โดยประเทศที่หมาจิ้งจอกเหล่านี้ชอบหนีไปกบดานในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาคือ สหรัฐฯ แคนาดา ออสเตรเลีย และประเทศในเอเชียตะวันออก รวมทั้งในแอฟริกา โดยในช่วง ๑๐๐ วันของปฏิบัติการไล่ล่าหมาจิ้งจอกนั้น ปรากฏว่ามีข้าราชการทุจริต และอาชญากรเศรษฐกิจจำนวน ๑๘๐ คน ถูกจับกุม และถูกส่งตัวกลับมารับโทษ ในจำนวนนี้ ๑๐๔ คน มาจากการไล่ล่าของตำรวจจีนภายใต้การประสานความร่วมมือกับรัฐบาลประเทศนั้น ๆ และอีกจำนวน ๗๖ คน มาจากการเกลี้ยกล่อมอย่างละมุนละม่อมจนยอมมอบตัวด้วยความสมัครใจ

๑๑. “ฝันของของจีน (Chinese dream)”

เมื่อเข้ารับตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีในเดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๕๖ ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้ประกาศภารกิจหลักของกลุ่มผู้นำรุ่นใหม่ คือ การนำพาสาธารณรัฐประชาชนจีนบรรลุถึง “ความฝันของจีน (Chinese Dream)” หรือออกเสียงภาษาจีนว่า “จิ้งกั๋ว เม็ง” (ดูภาพที่ ๙ จิ้งกั๋ว เม็ง หรือความฝันของจีน) โดยการผลักดันการฟื้นฟูครั้งใหญ่แห่งประชาชาติจีน ได้แก่

การฟื้นฟูประเทศ ยกกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สร้างความมั่งคั่ง สรรค์สร้างสังคมที่ดีขึ้น และขยายกำลังกองทัพ พร้อมกับได้ปลูกเร้าคนหนุ่มสาวให้กล้าที่จะฝัน กล้าทำงานหนักเพื่อที่จะบรรลุฝันไปพร้อม ๆ กับอุทิศให้แก่ประเทศชาติ กล่าวคือ จีนได้ตั้งเป้าหมายว่า ในปี พ.ศ.๒๕๖๔ ประเทศจีนจะเป็นสังคมที่ประชาชนมีฐานะพออยู่พอกินอย่างทั่วถึง ในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี ของการสถาปนาพรรคคอมมิวนิสต์จีน (พรรคคอมมิวนิสต์จีนก่อตั้งขึ้น เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๔) รวมทั้งในปี พ.ศ.๒๕๕๒ จะบรรลุเป้าหมายในการสร้างสังคมนิยมสมัยใหม่ที่มั่งคั่ง แข็งแรง มีประชาธิปไตย มีอารยธรรม และมีความปรองดอง ในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี แห่งการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน (สถาปนาเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๔๙๒) ทั้งนี้ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๒ ได้รับตำแหน่งประธานาธิบดีต่อหน้าสมัชชาผู้แทนประชาชนจีนทั่วประเทศ ได้ใช้เวลาพูดประมาณ ๒๕ นาที สี จิ้นผิง ได้เอ่ยถึงความฝันของจีน ๙ ครั้ง และพูดถึงประชาชนจีน ๔๔ ครั้ง และได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า *“ความฝันของจีน เป็นความฝันของประชาชน ต้องอาศัยประชาชน มาทำให้ความฝันกลายเป็นจริง ต้องสร้างความผาสุกให้แก่ประชาชนไม่ขาดสาย”* พร้อมเปรียบเปรยว่า *“ชีวิตของคนเหมือนเรือ ความฝันของคนเหมือนเรือใบ ทุกคนย่อมมีความฝันของตน แต่เราต่างก็เป็นคนจีนอาศัยในประเทศเดียวกัน ดังนั้นความฝันของแต่ละคนต้องไปผูกพันกับความฝันของชาติ ประเทศดี ประชาชนถึงได้ดี”* รวมทั้งยังได้สรุปอีกว่า *“ขอเพียงแต่พวกเรามีความใฝ่ฝันที่ยิ่งใหญ่ มีความเลื่อมใสศรัทธาที่แน่วแน่ และปฏิบัติอย่างจริงจัง เราสามารถทำให้ความฝันที่สวยงามของจริงกลายเป็นจริงอย่างแน่แท้”* เข้าทำนอง *“ฝันให้ไกล ไปให้ถึง”*

โดยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ.๒๕๕๖ - พ.ศ.๒๕๖๐) จีนได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อตามความฝันของจีนให้สำเร็จบ้างแล้ว มีประชาชนจีนเฉลี่ยปีละ ๑๔ ล้านคน หลุดพ้นจากความยากจนแล้ว คนยากจนในที่นี่ หมายถึง คนที่มีรายได้ ๒,๘๐๐ หยวน หรือประมาณ ๑๔,๐๐๐ บาท ต่อปีหรือเพียงวันละ ๓๘ บาท ซึ่งตัวเลขนี้ต่ำกว่าเกณฑ์

ภาพที่ ๙ จงกั๋ว เม็ง หรือความฝันของจีน

สากลของธนาคารโลกที่ได้ระบุไว้ว่า ถ้ารายได้ ๖๐ บาท ต่อวันก็ถือว่า “จน” แล้ว ดังนั้นวันละ ๓๘ บาท จึงยากจนในระดับ “ขั้นแค้น” (Extreme Poverty) เลยทีเดียว และรัฐบาลจีนยังให้คำมั่นว่า จะช่วยให้ประชาชนที่เหลือ ก้าวพ้นจากความยากจนได้ภายในปี พ.ศ.๒๕๖๓ ทั้งนี้ จากข้อมูลธนาคารโลกพบว่า เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๓ มีคนจนยากจนทั่วประเทศราว ๗๗๐ ล้านคน หรือร้อยละ ๖๐ ของคนทั้งประเทศ เวลาผ่านไป ๓๐ ปี รัฐบาลจีนรายงานว่ามีคนยากจนเพียง ๑๖.๖ ล้านคนเท่านั้น ทางด้านเศรษฐกิจ จีนเร่งพัฒนาจนเติบโตอย่างรวดเร็วส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นเป็น ๘๐ ล้านล้านหยวน ซึ่งคิดเป็นปัจจัยสนับสนุนราวร้อยละ ๓๐ ของการเติบโตของเศรษฐกิจโลก โดยโครงสร้างเศรษฐกิจจีนได้เปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม มีอุตสาหกรรมเกิดใหม่ที่สำคัญ คือ เศรษฐกิจดิจิทัล และผลงานด้านเทคโนโลยีอีกมากมาย เช่น รถไฟความเร็วสูง โดรนส่งสินค้า รถยนต์ไฟฟ้า เป็นต้น สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศรายได้ปานกลางระดับบน เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๓ และตั้งเป้าหมาย (ความฝัน) ไว้ว่า จะหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางให้ได้ภายในปี พ.ศ.๒๕๗๙ (ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี) ในทางตรงกันข้าม เคยมีประเทศที่ก้าวพ้นรายได้ต่ำไปสู่ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง แล้วก็สามารถกลับสู่ประเทศที่มีรายได้ต่ำได้ด้วยเช่นกัน เช่น ประเทศอินโดนีเซีย ได้ก้าวพ้นจากประเทศรายได้ต่ำมาเป็นรายได้ปานกลางเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๖ แต่อินโดนีเซียได้กลับไปเป็นประเทศรายได้ต่ำอีกครั้งช่วงปี พ.ศ.๒๕๔๑ - พ.ศ.๒๕๔๕ ซึ่งในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ (เกิดการประท้วงและเปลี่ยนรัฐบาลบ่อยครั้ง) รวมถึง

เศรษฐกิจบอบช้ำจากวิกฤตการณ์ต้มยำกุ้งของไทยด้วย จึงเป็นบทเรียนที่ดีที่นำศึกษาอีกกรณีหนึ่ง

๑๒. “โครงการ Belt and Road Initiatives : BRI”

สมัยก่อนนั้น ถ้าพูดกันถึง “**เส้นทางสายไหม (Silk Road)**” เราจะนึกถึงเส้นทางการค้า และวัฒนธรรมผ่านภูมิภาคของทวีปเอเชียที่เชื่อมตะวันตก และตะวันออก โดยมีทั้งพ่อค้า ผู้แสวงบุญ นักบวช ทหาร ผู้เร่ร่อน และผู้อาศัยในเมืองจากจีน และอินเดียไปยังทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เส้นทางสายไหมเส้นนี้มีความยาวประมาณ ๖,๔๓๗ กิโลเมตร ส่วนชื่อเส้นทางเล่ากันว่า ได้มาจากการค้าผ้าไหมของจีนที่มีกำไรมาก ซึ่งเริ่มตั้งแต่ราชวงศ์ฮั่น (ราว ๒๐๖ ปีก่อน ค.ศ. ๒๒๐) ขยายเส้นทางการค้าผ่านคณະหุต และการสำรวจของผู้แทนทางการทูตจักรวรรดิจีน ผู้ค้าหลักระหว่างยุคโบราณ คือ ชาวจีน เปอร์เซีย กรีก ซีเรีย โรมัน อาร์มีเนีย อินเดีย และแบกเตรีย (Bactrian) และตั้งแต่ปี ค.ศ.๕ - ค.ศ.๘ เป็นชาวซอกเดียน (Sogdian) ระหว่างการเจริญของศาสนาอิสลาม พ่อค้าอาหรับกลายเป็นโดดเด่นแทน ทั้งนี้ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญครั้งที่ ๓๘ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๗ ณ กรุงโตฮา ประเทศกาตาร์ มีมติให้ขึ้นทะเบียนเส้นทางสายไหมในจีน คาซัคสถาน และคีร์กีซสถาน เป็นมรดกโลกภายใต้ชื่อ เส้นทางสายไหม : โครงการข่ายเส้นทางฉนวนฉางอาน - เทียนชาน โดยให้เหตุผลว่าเส้นทางนี้เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นมรดกทางอารยธรรม

ของมนุษยชาติ ในฐานะเป็นเส้นทางโบราณในการติดต่อค้าขาย และสื่อสารระหว่างตะวันออกกับตะวันตก คำว่า “**เส้นทางสายไหม**” กลับมาได้รับความสนใจอีกครั้งหนึ่งในเดือน กันยายน พ.ศ.๒๕๕๖ เมื่อประธานาธิบดี สี จิ้นผิง (ในคราวไปเยือนคาซัคสถาน) ได้แถลงการริเริ่มโครงการ “**แถบเศรษฐกิจเส้นทางสายไหม**” ที่ประกอบด้วยเครือข่ายถนน และเส้นทางรถไฟเชื่อมจีนกับยุโรปผ่านเอเชียกลาง ต่อมาในเดือนตุลาคม ปีเดียวกัน (ในคราวไปเยือนอินโดนีเซีย) ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้กล่าวเปิดตัวโครงการ “**เส้นทางสายไหมทางทะเล**” ที่เชื่อมท่าเรือจีนกับท่าเรือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง และยุโรป ตลอดเส้นทางบกและเส้นทางทะเลจะมีการลงทุนปรับปรุงท่าเรือ และสร้างศูนย์การผลิตอุตสาหกรรมและการค้าขึ้นมา โครงการเครือข่ายเส้นทางสายไหมทางบก และทางทะเลนี้มีชื่อเรียกอยู่หลายอย่าง เช่น การริเริ่มแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative) หรือหนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง (One Belt, One Road) โครงการเส้นทางบกมีชื่อเป็นทางการว่า “**แถบเศรษฐกิจเส้นทางสายไหม**” (Silk Road Economic Belt : SREB) ส่วนเส้นทางมหาสมุทร เรียกว่า “**เส้นทางสายไหมทางทะเล**” (Maritime Silk Road) โครงการเส้นทางสายไหมทั้งหมด หรือโครงการเส้นทางสายไหมในศตวรรษที่ ๒๑ นี้ (ดูภาพที่ ๑๐ China’s Belt & Road Initiative) จะใช้เงินลงทุนราว ๑.๔ ล้านล้านดอลลาร์เกี่ยวข้องกับ ๗๐ ประเทศ ครอบคลุมประเทศต่าง ๆ ใน

ภาพที่ ๑๐ China’s Belt & Road Initiative

Table 2. Largest contracts awarded to Chinese companies in BRI countries, per region, 2013-2018

	Year	Country	Chinese Entity	Size (\$mn)	Sector
East Asia	2017	Indonesia	China Railway Engineering	3,190	Rail
	2017	Thailand	China Railway Construction, China Railway Engineering	2,690	Rail
	2017	Laos	Power Construction Corporation	2,160	Hydro
West Asia	2014	Pakistan	China National Nuclear Corporation	6,500	Energy
	2016	Bangladesh	China Railway Engineering	3,140	Rail
	2015	Pakistan	State Construction Engineering	2,890	Autos
Arab MENA	2018	Egypt	State Construction Engineering	2,990	Construction
	2016	Egypt	Shanghai Electric	2,640	Coal
	2016	Oman	Power Construction Corp	2,300	Gas
Other	2013	Ethiopia	China Railway Construction, China Railway Engineering	2,790	Rail
	2017	Hungary	China Railway Engineering, China Railway Rolling Stock	1,330	Rail
	2015	Senegal	China Railway Construction	1,260	Rail

Source: Citi. 2018. "China's Belt and Road at Five: A Progress Report."

ภาพที่ ๑๑ การลงทุนของจีนในประเทศต่าง ๆ ตามโครงการ BRI

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยุโรป แอฟริกาตะวันออกและเหนือ เกี่ยวโยงกับประชากรโลกถึงร้อยละ ๖๕ มีผลกระทบ ต่อ ๑ ใน ๓ ของเศรษฐกิจโลก และ ๑ ใน ๔ ของการค้า โลก โดยจีนได้จัดตั้งธนาคารการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน เอเชีย (Asian Infrastructure Investment Bank- AIIB) และกองทุนเส้นทางสายไหม (Silk Road Fund) ขึ้นมา เพื่อให้โครงการนี้ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งไว้ให้ได้

สำหรับความก้าวหน้าของโครงการนับตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๖ จีนได้ออกไปลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้น อย่างมาก จากรายงานของกระทรวงพาณิชย์จีนในปี พ.ศ.๒๕๖๑ จีนออกไปลงทุนในประเทศต่าง ๆ ภายใต้ BRI เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๙ ด้วยมูลค่ามากกว่า ๑๕,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ดูภาพที่ ๑๑ การลงทุนของจีน ในประเทศต่าง ๆ ตามโครงการ BRI) และสำหรับ ประเทศไทย จากข้อมูลของ ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น ที่กล่าวไว้ว่า (๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๒) การที่เศรษฐกิจ ไทยผูกพันโยงใยกับเศรษฐกิจจีนอย่างยิ่งวด จีนกลายเป็นคู่ค้าอันดับ ๑ ของไทยด้วยสัดส่วนราวร้อยละ ๑๖ ของการค้ารวมของไทย จีนเป็นแหล่งนำเข้าอันดับ ๑ ของไทย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๐.๑๑ ของการนำเข้า

ทั้งหมด และจีนเป็นตลาดส่งออกอันดับ ๑ ของไทย คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ ๑๑.๙๘ ของการส่งออกทั้งหมด แหล่ง รายได้หลักจากการส่งออกของไทย จึงต้องพึ่งพาดตลาดจีน รวมถึงชาวจีนยังเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติอันดับ ๑ ของไทย คิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ ๓๐ ของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทั้งหมดในไทย ในแต่ละปีนักท่องเที่ยวจีนเดินทางมาไทย เฉลี่ย ๙ - ๑๐ ล้านคน และสร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยว ให้ไทยประมาณ ๕ แสนล้านบาทต่อปี ด้านการลงทุน จีนกลายเป็นนักลงทุนต่างชาติอันดับต้นของไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ EEC ซึ่งเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรม ไทย - จีน (ระยอง) ที่มีบริษัทจีนกว่า ๑๑๐ แห่งเข้ามา ลงทุนด้วยมูลค่าลงทุนมากกว่า ๒,๙๐๐ ล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ และจ้างงานในท้องถิ่น ๓๐,๐๐๐ กว่าตำแหน่ง ส่วนไทยจะเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการเส้นทางสายไหม ในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างไรได้บ้าง จึงเป็นเรื่องที่ทำนาย และน่าสนใจติดตามอย่างยิ่ง

บทสรุป

ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ของสาธารณรัฐประชาชน จีน นับเป็นผู้นำท่านหนึ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงให้

ประเทศจีนให้มีความเจริญก้าวหน้าในหลาย ๆ ด้าน วาทะ และนโยบายของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง แล้วนำไปสู่การปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ ส่วนหนึ่งเกิดมาจากการได้รับการสั่งสอนมาจากบิดา โดยสอนให้เป็นคนที่ย่อมองสิ่งรอบตัวเพียงผิวเผิน ต้องมองด้วยความรอบคอบ ต้องคิดถึงคนอื่นมากกว่าตนเอง อย่าเอาเปรียบคนอื่น มองประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ส่วนตัวเองนั้นก็เป็นคนขยันหมั่นเพียร จากการตั้งใจในการเรียนหนังสือ มีความพยายาม และความไม่ท้อถอย เป็นเลิศ เห็นได้จากการพยายามสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์หลายครั้ง แม้จะล้มเหลวแต่ก็พยายามทำงานสำเร็จ นอกจากนี้ยังเป็นคนที่มีความคิดริเริ่ม และ

มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล โดยให้ระมัดระวังหังส์ต้า และแรดเทา การกำหนดนโยบาย “Chinese Dream” และ “โครงการ Belt and Road Initiatives : BRI” ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ยังเป็นผู้ที่มีความเด็ดขาด ได้แก่ การปราบปรามคอร์รัปชันอย่างจริงจัง ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก ไม่แบ่งชนชั้น หรือการไม่ยอมให้จีนถูกแบ่งแยกประเทศได้ หรือในการสงครามการค้า สุดท้ายทำงานมีความจริงใจต่อคน และประเทศที่จริงใจต่อประชาชนจีน และประเทศจีน ความเป็นผู้นำของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง จึงควรนำไปเป็นแบบอย่างให้ศึกษา และประยุกต์ไปปฏิบัติให้เหมาะสมกับตนเองต่อไป 🇹🇭

เอกสารอ้างอิง

๑. “หงส์ดำ-แรดเทา – Homo sapiens” บทความโดย ดร.วราภรณ์ สามโกเศศ เข้าถึงได้จากเว็บไซต์ <https://www.bangkokbiznews.com>
๒. “มองจีนมองไทย” บทความโดย ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น เข้าถึงได้จากเว็บไซต์ <https://www.bangkokbiznews.com>
๓. “ระยะเวลา ๕ ปี ที่ผ่านมา ในการก้าวเดินสู่ความฝันของจีน (Chinese Dream) กับบทเรียนทางยุทธศาสตร์ที่ประเทศไทย ควรนำมาเป็นกรณีศึกษา บทความโดย พันเอก ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล ศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ ไทย - จีน สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ เข้าถึงได้จากเว็บไซต์ <http://www.vijaichina.com/articles/794>
๔. เว็บไซต์ <https://www.curiousmatic.com/top-black-swan-events-recent-history/>
๕. เว็บไซต์ <https://www.wucker.com/writing/the-gray-rhino/>
๖. เว็บไซต์ <https://www.finnomena.com/cashcycle/xijiping-3eggs/>
๗. เว็บไซต์ <https://www.posttoday.com/economy/news/>
๘. เว็บไซต์ <https://www.mvkceo.blogspot.com/2019/02/grey-rhino-black-swan>.
๙. เว็บไซต์ <https://www.atravelerblog.com>
๑๐. เว็บไซต์ <https://www.matichon.co.th/economy/eco-report/news>
๑๑. เว็บไซต์ <https://www.forbesthailand.com/news/>

๑๒. เว็บไซต์ <https://www.th.wikipedia.org/wiki/>
๑๓. เว็บไซต์ <https://www.mgromline.com/china>
๑๔. เว็บไซต์ <http://www.vijaichina.com>
๑๕. เว็บไซต์ https://www.gisreportsonline.com/media/report_images/Chinabelt2
๑๖. เว็บไซต์ <https://www.the101.world/why-bri/>

